

Els drets culturals entren al centre del debat legislatiu català

Publicat per [Interacció](#) [1] el 29/04/2024 - 12:00 | Última modificació: 19/05/2026 - 08:17

El text reconeix el dret de totes les persones a accedir a la cultura, a participar-hi i a gaudir d'una educació artística al llarg de tota la vida. També defineix i organitza el Sistema Cultural de Catalunya per tal de garantir i desenvolupar els drets culturals i fixa el pressupost del Departament de Cultura en un mínim del 2% dels comptes de la Generalitat

La futura llei reforça els drets laborals i econòmics dels treballadors del sector cultural, així com la defensa de la llibertat d'expressió davant de possibles intents de censura en l'àmbit cultural.

El Govern ha obert el període de participació ciutadana de l'Avantprojecte de Llei de Drets Culturals de Catalunya, un text pioner a Europa que estableix i garanteix els drets de totes les persones a accedir a la cultura i a participar-hi.

En aquesta legislatura, el Departament de Cultura ha dut a terme un procés participatiu sobre drets culturals que ha inspirat la redacció de l'avantprojecte de llei. A partir d'ara, el text se sotmet a participació ciutadana per tal que tothom també pugui participar en el seu procés d'elaboració. Qui ho desitgi pot examinar el text i formular-hi les al·legacions i observacions que consideri oportunes. El termini per participar en aquest procés es tancarà el pròxim 5 de maig, a la plataforma de participació ciutadana participa.gencat.cat [2].

La llei estableix i garanteix els drets següents a totes les persones que viuen a Catalunya: el dret a la identitat cultural, a veure respectada la cultura pròpia; el dret a accedir en condicions d'igualtat als béns i serveis culturals i a gaudir de la cultura; el dret a participar lliurement en la vida cultural del país i implicar-se en la seva governança; el dret a desenvolupar la pròpia creativitat en llibertat, així com a difondre públicament les obres de creació. El text també recull el dret de les persones a gaudir d'una educació artística al llarg de tota la vida. A més, la futura llei reforça, dins del marc competencial català, els drets laborals i econòmics de les persones que treballen en el sector cultural a Catalunya.

La llei també estableix l'obligació del Govern de fomentar la cultura catalana com a element transversal de cohesió de totes les persones que conviuen a Catalunya, sense tenir-ne en compte l'origen, així com l'obligació de promoure la cultura comunitària i l'associacionisme cultural per enfortir la cultura de base.

Per fer-ho possible i per garantir l'exercici de tots aquests drets a les persones, la llei defineix i organitza el Sistema Cultural de Catalunya establint-ne les obligacions i el seu sistema de governança; la seva relació amb el conjunt de la comunitat cultural catalana; el finançament de la cultura, que en el cas del Departament de Cultura no podrà ser inferior al 2 % del pressupost total de la Generalitat de Catalunya, i les mesures per garantir la

transparència i l'accés a les dades culturals per part de tota la ciutadania. L'avantprojecte de llei s'estructura en sis títols, amb 49 articles, quatre disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, dues disposicions derogatòries i una disposició final. Es tracta, doncs, d'una norma que, per la seva ambició, i amb l'enfocament de drets culturals, esdevindrà una autèntica llei de la cultura a Catalunya.

Les obligacions i la governança del Sistema Cultural de Catalunya

L'avantprojecte de la llei estableix que el Sistema Cultural de Catalunya està constituït pel conjunt d'administracions públiques amb competències en matèria de cultura, pels mitjans de comunicació públics i també pels equipaments públics i pels privats que reben suport públic. També s'hi poden sumar voluntàriament empreses i entitats privades sempre que compleixin els requisits establerts. Els integrants del Sistema Cultural de Catalunya hauran de garantir l'exercici efectiu dels drets culturals recollits a la llei a partir d'un seguit d'obligacions com ara l'establiment de plans que facin efectius els drets culturals, projectes educatius, mecanismes d'avaluació, participació, perspectiva de gènere i garantia dels drets lingüístics.

D'altra banda, d'acord amb la futura llei, es crearà la Taula de Participació Cultural com a òrgan consultiu i de participació social sobre els drets culturals. Tindrà la finalitat, entre d'altres, de servir com a òrgan d'interlocució entre el Govern i les entitats del sector i promoure la participació i diversitat de tota la comunitat cultural de Catalunya.

El finançament de la cultura

Per garantir el finançament públic de la cultura i els drets culturals, l'avantprojecte de llei estableix que en relació amb la Generalitat de Catalunya el pressupost del Departament de Cultura no podrà ser inferior al 2 % del pressupost total del Govern. Així mateix, es preveu que la resta d'administracions públiques amb competències en matèria de cultura han d'adaptar els seus pressupostos per garantir el compliment d'aquesta llei i s'encomana al Consell de la Mancomunitat Cultural de Catalunya que sigui el responsable de proposar els indicadors generals de despesa en matèria cultural.

També hi ha un capítol dedicat a la promoció del mecenatge i el patrocini cultural, amb atenció al micromecenatge, de gran importància per a les petites iniciatives culturals que es generen arreu del país.

Transparència i accés a les dades culturals

Es preveu l'establiment de mesures per assegurar que la informació actualitzada i plural sobre equipaments, activitats, creació, continguts i programacions culturals de la comunitat pugui arribar a tothom. Amb aquest objectiu es preveu el desenvolupament de plataformes d'accés universal que difonguin la informació sobre les activitats culturals amb criteris de diversitat, participació i equilibri territorial i l'establiment d'un sistema d'indicadors per intercanviar i compartir la informació en format obert que han d'adoptar tots els components del Sistema Cultural de Catalunya.

En la mateixa línia, es crea l'Observatori de la Cultura per, entre altres finalitats, recollir, elaborar i posar a l'abast de la ciutadania les dades sobre la vida cultural del país, per poder avaluar l'impacte i retorn social de les polítiques culturals del país i retre comptes a la ciutadania.

Les mesures per defensar els drets culturals

Finalment, l'avantprojecte de llei crea el Comitè de Protecció dels Drets Culturals per vetllar pel compliment de la llei de manera coordinada i amb la col·laboració dels òrgans amb atribucions en l'àmbit general de la protecció dels drets de la ciutadania com el Síndic de Greuges.

El CoNCA haurà de fer un informe anual donant compte del compliment de la llei i fent-ne l'avaluació dels resultats corresponent.

Referents de la nova llei

La futura de Llei de Drets Culturals de Catalunya parteix, en el marc internacional, del reconeixement dels drets culturals que fa la Declaració Universal dels Drets Humans, de la qual deriven la [Declaració de la UNESCO sobre la Diversitat Cultural](#) [3], el [Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals](#) [4] (PIDESC), la [Declaració de Friburg](#) [3] sobre els Drets Culturals i la [Carta de Roma](#) [5], així com aportacions que han dictat el Consell d'Europa i la Unió Europea.

L'articulat de la llei també desplega el que estableix l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, segons el qual totes les persones tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura i al desenvolupament de llurs capacitats creatives individuals i col·lectives. Alhora, el text materialitza l'acord de Govern del 22 de maig de 2020, que declara la cultura com a bé essencial per al desenvolupament integral de la personalitat individual i col·lectiva com a punt de partida per elaborar el marc normatiu que garanteixi i reguli l'accés a la cultura i els drets culturals de la ciutadania.

Documents relacionats

[Avantprojecte de Llei de drets culturals](#) [6]

[Memòria general de la Llei de drets culturals](#) [7]

La informació i les imatges procedeixen de les webs i canals de comunicació de la [Generalitat de Catalunya](#) [8]

Categories: Actualitat

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: drets culturals

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: participació cultural

- [9]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2024/04/lei-drets-culturals-catalunya>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://participa.gencat.cat/>

[3] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/tp8-diversitat_0.pdf

[4] <https://www.amnistiacatalunya.org/edu/docs/nu-economics-i-cultural.html>

[5] <https://www.2020romecharter.org/>

[6] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/avl_drets_culturals_v.16.4.24.pdf

[7] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/memoria_general_lei_drets_culturals_versio_16-04-24_signed_1.pdf

[8] <https://govern.cat/salaprensa/>

[9] <https://interaccio.diba.cat/node/9376>